

Universiteit Leiden

SSL

Stichting Studiebegeleiding Leiden

Examenprogramma

Grieks vwo

Zie voor de perfecte voorbereiding ook
www.examencursus.com en www.alleexamens.nl.

In dit document vind je de examenstof zoals die door het ministerie van Onderwijs is gepubliceerd. De SSL kan geen verantwoordelijkheid dragen voor eventuele fouten of onvolkomenheden in dit document. Let erop dat er elk jaar wijzigingen kunnen worden aangebracht in het examenprogramma. Je vindt de laatste wijzigingen op www.alleexamens.nl.

Examenprogramma Griekse Taal en Letterkunde v.w.o.

1 Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen.

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

- Domein A Taalreflectie;
- Domein B Tekstreflectie;
- Domein C Cultuurreflectie;
- Domein D Zelfstandige oordeelsvorming;
- Domein E Oriëntatie op studie en beroep;
- Domein F Informatievaardigheden.

1.1 Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op de domeinen A, B en C.

De eindtermen worden geëxamineerd aan de hand van een jaarlijks wisselend voorgeschreven pensum van Griekse en uit het Grieks vertaalde teksten die zijn gekozen vanuit een thematische invalshoek. De minister zorgt voor de vastlegging van de examenstof in een syllabus. Daarin is de thematiek omschreven tezamen met het benodigde referentiekader en de daarvoor relevante termen en begrippen.

De syllabus omvat voorts de verwijzing naar :

- een selectie van Griekse teksten met een omvang van 20 pagina's (Oxford Classical Text), die voor het thema relevant zijn en die zijn ontleend aan het werk van één auteur;
- een selectie van ten hoogste 50 pagina's van uit het Grieks vertaalde teksten die eveneens betrekking hebben op het thema.

De syllabus voor het centraal examen wordt door de minister of in opdracht van de minister bekend gemaakt.

In het centraal examen komen de volgende onderdelen aan de orde:

- 1 het vertalen van een niet tot het pensum behorende geannoteerde Griekse tekst uit het werk van de examenauteur, welke tekst indien mogelijk verwant is met de thematiek van het pensum;
- 2 het beantwoorden van vragen over één of meer teksten uit het in het Grieks gelezen pensum;
- 3 het beantwoorden van vragen over één of meer teksten uit het in vertaling gelezen pensum;
- 4 het beantwoorden van vragen over één of meer niet tot het pensum behorende, uit het Grieks vertaalde teksten die inhoudelijk verwant zijn met de thematiek van het pensum en/of het beantwoorden van vragen over één of meer niet tot het pensum behorende teksten uit latere perioden, die inhoudelijk verwant zijn met de thematiek van het pensum.

Het centraal examen wordt afgenomen in een zitting van 3 uur. Bij het centraal examen is het gebruik van een woordenboek toegestaan.

1.2 Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft in ieder geval betrekking op de eindtermen 2 tot en met 19 en alleen indien de school daarvoor kiest ook op eindterm 1.

De eindtermen worden geëxamineerd aan de hand van een door de school vastgesteld pensum van Griekse en uit het Grieks vertaalde teksten. Het pensum bevat een selectie van Griekse teksten met een omvang van tenminste 30 pagina's waarin één of meer van de genres epische poëzie, tragedie, filosofisch proza en historisch proza zijn vertegenwoordigd en een selectie van tenminste 45 pagina's van uit het Grieks vertaalde teksten.

De selectie van 30 pagina's Griekse teksten mag niet in nauwe relatie staan tot het pensum van het centraal examen, voor wat betreft auteur, thema en genre.

Het schoolexamen bestaat uit een examendossier met de volgende onderdelen:

a toetsen met open en gesloten vragen

Het beantwoorden van vragen over gelezen teksten van het pensum en over niet tot het pensum behorende vertaalde teksten en niet tot het pensum behorende vertaalde teksten uit latere perioden en eventueel over beeldmateriaal die verband houden met het pensum. Indien de school hiervoor kiest kan ook een vertaling gevraagd worden van een niet tot het pensum behorende Griekse tekst die verband houdt met het pensum.

Het werk wordt beoordeeld aan de hand van een correctievoorschrift waarin mogelijke antwoorden en een puntenverdeling opgenomen zijn.

b praktische opdrachten

Het uitvoeren van een aantal schrijfoopdrachten en/of onderzoeksopdrachten, waarbij een beroep gedaan wordt op een of meer van de volgende vaardigheden:

- de vaardigheid teksten te beoordelen op hun merites binnen een bepaalde gedachtengang of stellingname;
- de vaardigheid in het formuleren en beargumenteren van een standpunt;
- de vaardigheid in het formuleren en beargumenteren van een persoonlijk esthetisch oordeel;
- onderzoeksvaardigheid;
- de vaardigheid in het uitvoeren van een literatuuronderzoek;
- de vaardigheid in het functioneel gebruik van informatie- en communicatietechnologie (ICT).

De presentatie van het verrichte werk vindt op één van de volgende wijzen plaats:

- een geschreven verslag (onderzoeksverslag, verhalend verslag, recensie, verslag van een enquête of weergave van een interview);
- een essay of artikel (uiteenzetting, beschouwing of betoog);
- een mondelinge voordracht (uiteenzetting, beschouwing of betoog, forumdiscussie);
- een reeks stellingen met onderbouwing;
- een posterpresentatie met toelichting;
- een presentatie met gebruik van media (audio, video, ICT).

Voor de beoordeling van de praktische opdrachten wordt gebruik gemaakt van beoordelingscriteria die vooraf aan de kandidaat bekend gemaakt zijn.

Bij praktische opdrachten wordt, voor zover relevant, het doorlopen proces door de kandidaat gedocumenteerd (onderwerpskeuze, vraagstelling, verrichte werkzaamheden, geraadpleegde hulpbronnen en dergelijke). Dit wordt in de beoordeling betrokken.

Indien Griekse taal en letterkunde een profielvak is (binnen het profiel cultuur en maatschappij) geldt het volgende:

De kandidaat dient in overleg met de examinerator ervoor zorg te dragen dat het totale pakket van praktische opdrachten voor de profielvakken tezamen gevarieerd samengesteld is, zowel wat het type opdrachten betreft als wat de presentatievormen betreft.

De examinering van de verschillende algemene vaardigheden wordt over de verschillende vakken gespreid. Tenminste een van de praktische opdrachten binnen het profiel dient te worden uitgevoerd als groepsopdracht in een groep van minimaal 3 deelnemers.

c het profielwerkstuk (het profielcultuur en maatschappij)

Het profielwerkstuk heeft een studielast van 80 uur. Het heeft betrekking op ten minste twee (deel)vakken van het profieldeel (voor het profiel cultuur en maatschappij worden daartoe ook gerekend: Nederlandse taal en letterkunde en Engelse taal en letterkunde).

Wanneer Griekse taal en letterkunde bij het profielwerkstuk betrokken is, omvat het profielwerkstuk: een zelfstandige onderzoeksopdracht en informatieverwerking.

Bij het maken van het profielwerkstuk dienen de volgende vier fasen herkenbaar te zijn:

- 1 voorbereiding: oriënteren, vraagstelling formuleren, uitwerken, selecteren bronnenmateriaal;
- 2 uitvoering: gegevens verwerken, beredeneerde conclusie c.q. standpunt formuleren;
- 3 afsluiting: onderzoeksresultaten presenteren;
- 4 evaluatie: verloop, tijdsplanning en resultaten beoordelen.

Voor de presentatie van het profielwerkstuk wordt gebruik gemaakt van de presentatievormen genoemd bij de praktische opdrachten.

Bij het profielwerkstuk wordt het doorlopen proces door de kandidaat gedocumenteerd (onderwerpskeuze, vraagstelling, verrichte werkzaamheden, geraadpleegde hulpbronnen en dergelijke). Dit wordt in de beoordeling betrokken.

Voor de beoordeling van het profielwerkstuk wordt gebruik gemaakt van beoordelingscriteria die vooraf aan de kandidaat bekend gemaakt zijn.

De beoordeling vindt plaats door de examinatoren van de vakken die bij het profielwerkstuk zijn betrokken.

Het profielwerkstuk moet voldoende afgerond zijn. Naast de waardering 'voldoende' kan ook de waardering 'goed' toegekend worden.

d handelingsdeel

Het uitvoeren van opdrachten waarbij oriëntatie op vervolgopleidingen en beroepsperspectieven centraal staan:

- het deelnemen aan excursies waaraan aspecten van het vak Griekse taal en letterkunde verbonden zijn.
- het informeren naar toekomstperspectieven bij vervolgopleidingen en beroepen waar Grieks een rol speelt.

De uitvoering van het handelingsdeel blijkt uit een notitie van de kandidaat waarin aandacht besteed is aan de voorbereiding op en de ervaring met de opdracht en waarin op de uitvoering van de opdracht gereflecteerd wordt.

Voor de activiteiten in dit onderdeel worden geen cijfers toegekend. De examinator stelt aan de hand van de notitie vast of een activiteit naar behoren uitgevoerd is. De notitie maakt deel uit van het examendossier.

informatie en communicatie technologie (ICT)

De kandidaat kan bij de examinering gebruik maken van de volgende toepassingen van ICT:

- raadplegen van (hyper)teksten, gegevens, beeld en geluid in (multimediale) bestanden, gegevensbanken en informatiesystemen met behulp van een computer(netwerk);
- geautomatiseerde zoeksystemen in bibliotheek en mediatheek;
- telecommunicatie, zoals e-mail, discussie- en nieuwsgroepen;
- tekstverwerking;
- rekenmachine of grafische rekenmachine;
- wiskundige bewerkingen;
- spreadsheets, modellen en simulaties;
- verwerking en beheer van gegevens in gegevensbanken en informatiesystemen;
- maken van (multimediale) presentaties.

Het gebruik van ICT-toepassingen bij de toetsing is optioneel op die onderdelen waar de school (nog) niet beschikt over voldoende en adequate apparatuur en programmatuur.

Weging

Onderdeel a bepaalt voor 40% het cijfer van het schoolexamen, onderdeel b voor 60%. Voor kandidaten die het eindexamen afsluiten vóór 1 januari 2004 bepaalt onderdeel a voor 60% het cijfer van het schoolexamen, onderdeel b voor 40%. De waardering voor onderdeel c wordt afzonderlijk op de cijferlijst vermeld. Onderdeel d draagt niet bij aan het cijfer.

2 De Examenstof

2.1 Algemene doelstelling

De kandidaat kan zijn kennis van de Griekse taal en de bij de lectuur verkregen kennis en inzichten productief maken bij het verklaren en evalueren van bestudeerde teksten en van nieuw tekstmateriaal dat thematisch verwant is met de teksten die hij heeft gelezen.

De kandidaat geeft er blijk van dat hij een pensum met begrip heeft gelezen en in staat is om, met bijzondere aandacht voor de spanning tussen de cultuurhistorische setting van de teksten en de eigen leef- en denkwereld, standpunten in te nemen en te beargumenteren met betrekking tot (vertalingen van) Griekse teksten en met betrekking tot andere teksten die verband houden met de thematiek van het pensum.

2.2 Eindtermen

Domein A: Taalreflectie

De kandidaat kan

- 1 met behulp van een woordenboek een Griekse tekst in het Nederlands vertalen.
- 2 in een Griekse tekst tekstelementen aanwijzen die de opbouw en samenhang van die tekst zichtbaar maken.
- 3 verschillen en overeenkomsten aangeven en toelichten tussen een vertaling van een Griekse tekst en het origineel.
- 4 kenmerkende verschillen, die samenhangen met verschillen tussen het Griekse en het Nederlandse taalsysteem, aangeven en toelichten aan de hand van een vertaling van een Griekse tekst en het origineel.

Domein B: Tekstreflectie

De kandidaat kan

- 5 tekstbegripvragen beantwoorden over een Griekse tekst.
- 6 kernbegrippen in een Griekse tekst benoemen en toelichten. Het gaat hierbij om begrippen die tot de kern van de betekenis van de voorgelegde tekst behoren, c.q. een rol spelen in de thematiek die in de syllabus is omschreven.
- 7 een parafraze geven van een passage uit een Griekse tekst.
- 8 de essentie van een Griekse tekst weergeven.
- 9 karakteristieke opvattingen van een auteur in een Griekse tekst herkennen en toelichten.
- 10 inhoud, vorm en opbouw van een Griekse tekst in verband brengen met de communicatieve situatie waarin de tekst is ontstaan; en hij kan kenmerken van de tekstsoort (verhalend, betogend, persuasief e.d.) en het genre (epische poëzie, tragedie, filosofisch proza, historisch proza, redevoering, dialoog e.d.) herkennen en toelichten.
- 11 een beargumenteerde opvatting formuleren over de relatie tussen vorm, opbouw en inhoud van een Griekse tekst.

Domein C: Cultuurreflectie

De kandidaat kan

- 12 beargumenteerde uitspraken doen over tijd- en cultuurgebonden aspecten van een Griekse tekst.
- 13 de inhoud van vertaalde Griekse teksten die inhoudelijk verwant zijn met de thematiek van het pensum vergelijken met teksten uit het pensum en een beargumenteerde toelichting geven op overeenkomsten en verschillen.
- 14 vorm en inhoud van een moderne tekst die inhoudelijk verwant is met of aansluiting heeft bij (de thematiek van) het pensum op hoofdpunten kritisch vergelijken met teksten uit het pensum en een beargumenteerde toelichting geven op overeenkomsten en verschillen.

- 15 - eventueel met behulp van nadere aanwijzingen met betrekking tot omvang en te gebruiken (typen van) argumenten - een opgegeven stelling met betrekking tot de inhoud van een gelezen tekst beargumenteerd verdedigen of bestrijden.

Domein D: Zelfstandige oordeelsvorming

De kandidaat kan

- 16 een beargumenteerde eigen reactie formuleren op het gelezene.

Domein E: Oriëntatie op studie en beroep

- 17 De kandidaat heeft informatie ingewonnen over vervolgopleidingen en beroepen waarin het vak Grieks een rol speelt.
- 18 De kandidaat is nagegaan in hoeverre hij capaciteiten en interesses bezit op het gebied van studiehouding en vaardigheden die wenselijk dan wel noodzakelijk worden geacht voor vervolgopleidingen.

Domein F: Informatievaardigheden

- 19 De kandidaat kan bij het raadplegen, verwerken en presenteren van informatie gebruik maken van toepassingen van informatie- en communicatietechnologie (ICT).